

Ինքը, Արթինը, ոտքի վրայ, անդադար պատուում էր քարալանի մեջ, իւրաքանչիւրի առողջութիւնը հարցնում էր, իւրաքանչիւրի դրութեան մասին տեղեկացնում էր, արդեօք նրան պետք չէ՞ր մի որեւիցէ բան եւ, իւրաքանչիւրին մի հաճոյական խօսք ասելով, հեռանում էր: Ամէն կողմից նրան հրաւիրում էին, բայց նա շնորհակալութեամբ հրաժարւում էր, ասելով, որ կատարելու դեռ շատ գործեր ունի:

Ես եւ Ասլանը, գետի ափի մօտ նստած, հեռուից լսում եւ դիտում էինք՝ ինչ որ կատարւում էր: Այդ միջոցին մօտեցաւ մեզ Արթինը եւ իր սովորական գոարճախօսութեամբ ասաց.

– Պարոն բժշկապետ, եթէ չէք կամենում քաղցած մնալ, շնորի բերեք իմ վրանը, ինչպէս երեւում է, դուք ուտելու ոչինչ չէք վերառել ձեզ հետ:

Եւ իրաւ, մենք այդ մասին ամենեւին չէինք մտածել, կարծելով, թէ քարալանը բնակութիւնների մեջ կիջեալէ եւ այնտեղ ամէն ինչ կարելի կը լինի գտնել. թէեւ այդ կողմերի գիւղերում, բացի գարիի ալիւրից պատրաստած հացից եւ ձուներից, ուտելու ուրիշ ոչինչ բան չէ կարելի գտնել:

Ասլանը կարծես Արթինի հրաւերքին էր սպասում, շնորհակալութիւն յայտնելով, հետեւեց նրան:

Ջորեպանի սպիտակ վրանը այնքան ընդարձակ էր, որ նրա մեջ կարող էին տեղաւորուել մի քանի ընտանիքներ: Նա գուրկ չէր եւ շքեղութիւնից: Երեւում էր, որ այդ «անապատի մարդը», ինչպէս ինքն իրան կոչելու սովորութիւն ունէր Արթինը, սիրում էր փոքրիկ վայելչութիւններ: Երբ կատակի համար այդ մասին նկատեցի, նա պատասխանեց.

– Օրինած, երեսուն տարի է, որ տան ծածկի տակ չեմ մտել, իմ անասունների հետ միշտ ձորերում, լեռներում, անապատների մեջ եմ կեանք վարել եւ իմ միսիթարութիւնը միայն այդ վրանի մեջ եմ գտել:

Արթինը դժբախտ էր եւ որպէս ամուսին. կնոջը անհաւատարմութեան համար արձակեց, իսկ նրանից ծնած միակ որդին մեռաւ ծաղիկ հիւանդութիւնից: Այնուհետեւ նա վճռեց չամուսնանալ, միշտ ատելով կանանց, թէ «նրանք մի դառն պատիժ են տղամարդի համար», եւ իր բոլոր սերը դարձրեց իր ջորիների վրայ:

– Բայց պետք է գիտենաք, – ասաց նա, շարունակելով իր առաջին խօսակցութիւնը, – որ այդ վրանը ոչ այնքան ինձ համար է, որքան իմ ուղեւորների համար: Տօթի եւ անձրեւի ժամանակ շատերը այստեղ պատսպարան են գտնում:

– Ինչպէս մենք, – ընդմիջեցի ես: – Եւ դուք ամենին կերակրո՞ւմ էք: